

Sygn. akt II CZ 40/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku D. S.  
przy uczestnictwie H. K., W. G. i A. G.  
o zasiedzenie,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 7 sierpnia 2014 r.,  
zażalenia wnioskodawcy  
na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.  
z dnia 8 stycznia 2014 r., sygn. akt III Ca (...) (III WSC (...)),

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. postanowieniem z dnia 8 stycznia 2014 r. oddalił ponowny wniosek D. S. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 17 stycznia 2012 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 czerwca 2011 r., i odrzucił wniesioną po raz trzeci skargę kasacyjną wnioskodawcy jako spóźnioną.

Sąd Okręgowy ocenił, że przekroczenie terminu do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej wniesionej jako pierwsza w zakresie złożenia jej odpisów było wynikiem zaniedbania pełnomocnika procesowego reprezentującego wnioskodawcę, a ta okoliczność nie może być oceniona jako niezawinione uchybienie terminu. Uchybienia pełnomocnika

procesowego i osób, którymi się on posługuje, są traktowane jako wady czynności strony, która nie może twierdzić, że za działanie tych osób nie ponosi odpowiedzialności.

Wnioskodawca zaskarżył zażaleniem postanowienie Sądu Okręgowego w części odrzucającej skargę kasacyjną, wnosząc o jego uchylenie i zarzucając błędną wykładnię art. 169 § 5 k.p.c. przez wydanie postanowienia w przedmiocie przywrócenia terminu na posiedzeniu niejawnym i zaniechanie obligatoryjnego przeprowadzenia rozprawy, bezzasadne przyjęcie zawinienia w uchybieniu terminu, które wynikało z jednostkowego błędu pracownika o nienagannej opinii. Ponadto skarżący wskazał jako przepisy, którym miał uchybić Sąd art. 130 § 1, 126 § 1 pkt 3, 187 § 1 pkt 2 k.p.c.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że wnioskodawca zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w Ł. o odrzuceniu skargi kasacyjnej nie zamieścił wprost w zażaleniu wniosku o poddanie tzw. kontroli uprzedniej rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w przedmiocie oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej ani nie powołał podstawy, w oparciu o którą możliwe byłoby jej dokonanie (art. 380 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), mimo że uzasadnienie zażalenia ogranicza się do kwestionowania prawidłowości odmowy przywrócenia terminu. Postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, nie podlega zaskarżeniu zażaleniem na podstawie art. 394<sup>1</sup> § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i może być badane tylko na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. (por. uchwała (7) Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r. III ZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1). Niemniej uznając, że w istocie, mimo niepowołania wprost, wnioskodawca wniósł o rozszerzenie zakresu rozpoznania sądu w postępowaniu zażaleniowym Sąd Najwyższy poddał ocenie zasadność zarzutów związanych z oddaleniem wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej. Chybiony jest zarzut dotyczący nierozpoznania wniosku na rozprawie. Pełnomocnik podnosząc go nie zauważył zmiany stanu prawnego. Poczynając od

19 kwietnia 2010 r. postanowienie w tym przedmiocie może być bowiem wydane na posiedzeniu niejawnym (art. 169 § 5 k.p.c.).

W judykaturze Sądu Najwyższego jednolicie przyjmowany jest pogląd, w myśl którego przy ocenie zawinienia w uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej zaniedbanie pełnomocnika procesowego należy traktować tak jak zaniedbanie strony, którą reprezentuje. W konsekwencji nie można skutecznie opierać wniosku o przywrócenie uchybionego terminu na twierdzeniu, że dopuścił się go pełnomocnik, osoba którą się posłużył, a nie sama strona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 104/12, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2010 r., I CZ 122/09, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., II CSK 167/07, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2003 r., I CZ 139/03, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2002 r., II CZ 72/02, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2000 r., IV CKN 841/00, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 950/99, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 1999 r., II CKN 794/99, nie publ.).

Możliwość przywrócenia terminu istnieje jedynie wtedy, gdy uchybienie terminu nie zostało zawinione, przez co należy rozumieć zachowanie obiektywnego miernika staranności osoby należycie dbającej o swoje interesy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2008 r., IV CZ 25/08, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2005 r., V CZ 35/05, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2000 r., II CKN 1042/99, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 1998 r., I CKN 297/98, niepubl.). W niniejszej sprawie pełnomocnik wnioskodawcy wprost przyznał, że do przekroczenia terminu doszło wskutek zaniedbania personelu pomocniczego zatrudnionego w kancelarii. W tych okolicznościach odmowa przywrócenia powodowi terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nastąpiła bez naruszenia art. 168 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Skarżący nie powołał żadnych innych przyczyn usprawiedliwiających wniesienie trzeciej kolejnej skargi kasacyjnej z opóźnieniem terminu wskazanego w art. 398<sup>5</sup> § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Żadna z innych wskazanych podstaw zażalenia także nie jest uzasadniona.

Ubocznie jedynie trzeba zauważyć, że sąd rozpatrujący wniosek o przywrócenie terminu powinien przeprowadzić trójetapowe badanie przesłanek

wynikających z przepisów regulujących przebieg postępowania cywilnego. W pierwszej fazie, w której możliwe jest podejmowanie czynności naprawczych, sąd powinien zbadać wniosek pod kątem ogólnych wymagań stawianych pismu procesowemu (art. 126, 128 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), wymagań szczególnych związanych z równoczesnym dokonaniem czynności procesowej stanowiącej przedmiot wniosku (art. 169 § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a jeżeli wniosek dotyczy postępowania przed Sądem Najwyższym, również zdolności postulacyjnej podmiotu (art. 87<sup>1</sup> w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Druga faza odnosi się do badania zachowania terminów przewidzianych dla samego wniosku o przywrócenie terminu przewidzianych w art. 169 § 1 i art. 169 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz jego dopuszczalności na podstawie art. 168 § 2, art. 168 § 4, art. 170 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Skutkiem niespełnienia tych wymagań powinno być odrzucenie wniosku. Dopiero jeżeli wniosek o przywrócenie terminu został uznany za prawidłowy z punktu widzenia formalnego, sąd może przystąpić do trzeciej fazy, tj. do rozważenia jego zasadności i wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie oddalenia wniosku albo przywrócenia terminu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CZ 13/14, nie publ.).

Konsekwentnie Sąd Najwyższy stwierdzając, że skarga kasacyjna powoda prawidłowo została odrzucona przez Sąd odwoławczy, na podstawie art. 398<sup>14</sup> w zw. z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., postanowił jak wyżej.

O zwrocie kosztów postępowania zażaleniowego postanowiono – przyjmując sprzeczność interesów uczestników - w oparciu o art. 520 § 3 k.p.c., art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.